
Arkivkode:

Saksnr.: 2025/1574

Fakultetstyresak 22/2025

Møte: **4.juni 2025**

Reviderte retningslinjer for professoropprykk innenfor UHR-MNT ordningen

Aktuelle dokumenter:

[Opprykksordninger UHR-MNT](#)

[Forskrift til universitets- og høyskoleloven](#)

Fakultetsstyresak 44 /2020

[Sak 25/14 UHR-MNTs enhetsmøte 14.-15. Mai 2025](#)

Bakgrunn

Det har siden 2012 vært etablert en nasjonal samordning av behandling av søknader til professoropprykk i MNT-fagene. Ordningen kom i stand etter at Kunnskapsdepartementet overførte myndigheten for tildeling av opprykk til den institusjonen søker er ansatt ved. UHR-MNT vedtok samordningen for å holde høy kvalitet og felles nivå og kriterier på bedømmelser og sikre lik praksis og vurdering av søkerne innenfor MNT-fagene. Ettersom myndigheten til å tildele opprykk er gitt institusjonen søker er ansatt ved, må hver enkelt institusjon vedta tilslutning til ordningen og vedta at retningslinjene skal gjelde for søkere fra den enkelte institusjon. NT-fakultetet besluttet ved opprettelsen av samordningen, å knytte seg til ordningen med de krav til søknadsbehandling, kvalifikasjonskriterier og dokumentasjonskrav det innebærer.

Retningslinjene for ordningen har vært revidert flere ganger.

Begrunnelse for saken

Ny forskrift til universitets- og høyskoleloven trådte i kraft 1.8.2024. For opprykksaker trer endringene i forskriften i kraft senest 1. august 2025. Endringene gjør det nødvendig å gjøre tilpasninger i retningslinjene for professoropprykk.

UHR-MNT vedtok i sak [25/14](#) i enhetsmøtet 14.-15. mai å godkjenne reviderte retningslinjer for ordningen basert på fremlagt forslag fra en arbeidsgruppe bestående av representanter fra de fem institusjonene som er del av den nasjonale samordningen for opprykksaker. Foruten endringer som følge av ny forskrift var arbeidsgruppen også bedt om å vurdere nødvendige endringer som følge av arbeidet med NOR-CAM (Veilederen for vurdering i akademiske karrierer).

Følgende endringer ble vedtatt av enhetsmøtet:

- Tekstlig justering for å inkorporere og synliggjøre koblingen til NOR-CAMs overordnede tanker om større bredde i vurderingene
- Omskriving av kap. 4.1.3 «utdanningsfaglige kvalifikasjoner» for å tydeliggjøre innholdet.
- Kap 5 – «retningslinjer for oppsett av søknad om opprykk» er erstattet av et eget dokument: «Mal for søknad om opprykk til professor»
- Kapittel 6 er fjernet.
- Endringer av prinsipiell art i behandlingen av opprykksaker. Disse fremkommer i vedlegg.

Enhetsmøtet ga fullmakt til arbeidsutvalget å gjøre noen mindre språklige justeringer.

NT-fakultetet ser stor nytteverdi av å ha en nasjonal ordning for opprykksaker, både med tanke på kvalitet, kalibrering og likebehandling. De endringene som nå blir gjeldende vil styrke ordningen og vurderinger av opprykksaker ytterligere.

Fordi myndigheten til å vurdere og tildele opprykk i forskriften til UH-loven er gitt den enkelte institusjon, må de reviderte retningslinjene formelt godkjennes av fakultetsstyret som NT-fakultetets gjeldende kvalifikasjonskrav, dokumentasjonskrav og rutiner for saksbehandling.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret godkjenner de reviderte nasjonale retningslinjene for professoropprykk innen MNT-fag vedtatt av UHR-MNT enhetsmøte 14.-15. mai 2025, som gjeldende retningslinjer for Fakultetet for naturvitenskap og teknologi, UiB. Retningslinjene trer i kraft 1. august 2025.

Dekanen gis fullmakt til godkjenning av mindre språklige justeringene som ble besluttet at skal innarbeides av UHR-MNTs arbeidsutvalg.

25.5.2025 MBS

Gunn Mangerud
Dekan

Vedlegg:

Reviderte retningslinjer samordning av prosessene for professoropprykk innen MNT-fag

Nasjonal fagstrategisk enhet for matematikk, naturvitenskap og teknologi (UHR-MNT)

Samordning av prosessene for professoropprykk innen MNT-fag ved

Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk (NTNU)
Fakultet for naturvitenskap (NTNU)
Fakultet for ingeniørvitenskap (NTNU)
Fakultet for naturvitenskap og teknologi (UiB)
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (UiO)
Det helsevitenskapelige fakultet (UiT)
Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi (UiT)
Fakultet for naturvitenskap og teknologi (UiT)
Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (UiT)
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU)
The University Centre in Svalbard (UNIS)

Det er full anledning for alle andre avdelinger eller fakulteter med MNT-fag å benytte seg av ordningen. Det er en forutsetning for samordning av prosess og krav for opprykk i MNT-fagene at opplegg og krav er i tråd med forskrift 28. juni 2024 nr. 1392 til universitets- og høyskoleloven (heretter: Universitets- og høyskoleforskriften).

Godkjent av NRT og NFmR 19. august 2016, revidert av UHR-MNT november 2018, september 2020, august 2021 og mai 2024.

Innhold

Samordning av prosessene for professoropprykk innen MNT-fag	1
1. Innledning.....	3
1.1 Hjemmel	3
1.2. Målsetning.....	3
2 Komitéstruktur	3
3. Roller og Ansvar.....	4
3.1 Nasjonale bedømmelseskomitéer	4
3.2 Det administrative fakultet.....	4
3.3 Søkers institusjon/fakultet	5
3.4 Prosedyre ved søknad om opprykk	5
4. Kvalifikasjonsbeskrivelse.....	6
4.1 Kvalifikasjonskrav og helhetlig vurdering	6
4.2 Fagavgrensning	9

1. Innledning

1.1 Hjemmel

Myndigheten til å vurdere opprykk i undervisnings- og forskerstillinger ligger hos institusjonene ihht Universitets- og høyskoleforskriften , *kapittel 3*¹ under UH-loven . UHR- MNTs forløpere² etablerte fra 2012, med revideringer i 2016, 2018, 2020 og 2024, en felles ordning med Nasjonale bedømmelseskomiteer og felles opprykkskrav for teknologi og realfagsfakultetene ved de største universitetene. Ordningen kan benyttes av alle MNT-fakulteter/avdelinger i UH-sektoren.

Fakulteter/avdelinger som velger å benytte samordningen, vedtar retningslinjene for samordning og krav, med ev. tilleggskrav, i sine fakultets-/enhetsstyrer.

1.2. Målsetning

Målsetningen med samordning og felles krav er:

- Høy kvalitet på bedømmelser
- Felles nivå og kriterier for bedømmelser
- Å bidra til kjønnsbalanse og mangfold
- Å holde antall komiteer på et minimum
- Kontinuitet i bedømmelsesprosessene
- Fleksibilitet og raskere saksbehandling
- Ensartet saksbehandling
- Ensartet honoreringspraksis

2 Komitéstruktur

Følgende komitéstruktur er etablert (administrativt fakultet i parentes):

- Biologi (NTNU/NV)
- Farmasi (UiO)
- Fysikk og astronomi (UiO)
- Geologi (UiB)
- Meteorologi-Oseanografi (UiB)
- Kjemi (UiT)
- Informatikk (UiO)
- Ren matematikk (NTNU/IE)
- Anvendt matematikk (UiB)
- Statistikk (UiO)
- Bygg (NTNU/IV)
- Elektro (NTNU/IE)
- Maskin (NTNU/IV)
- Landbruks- og matvitenskap (NMBU)

Når det gjelder fag som kjemi, informatikk og realfagene ved de teknologiske utdanningene, så er det mulig å la nasjonale bedømmelseskomiteer behandle dem under forutsetning av at det oppnevnes supplerende komitededlemmer med forankring i og kvalifikasjoner relevant for teknologi.

¹ https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2024-06-28-1392/KAPITTEL_3#KAPITTEL_3

² Det nasjonale fakultetsmøte for realfag og Nasjonalt råd for teknologisk utdanning fusjonerte i 2018 til UHR-MNT

For bedømmelser som vanskelig lar seg innpasse innenfor en av de faste komiteene oppnevner søkers fakultet en komité tilpasset det foreliggende fagområdet. Som hovedregel skal ett medlem fra en nærliggende fast komité, som velges av søkers institutt, være med i slike spesialkomiteer for å sikre nivålikhet og ensartet behandling.

3. Roller og Ansvar

3.1 Nasjonale bedømmelseskomiteer

Medlemmer til en Nasjonal bedømmelseskomité vil normalt foreslås fra det administrative fakultet. Alle institusjonene/fakultetene som vil benytte komitéen til bedømmelse, må selv formelt oppnevne komitéens medlemmer.

Om komitéoppnevning og krav til sammensetning:

- Medlemmene oppnevnes for 4 år.
- Komiteene skal bestå av minst tre medlemmer med professorkompetanse innenfor komiteens fagområde og samlet ha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere søkerens kvalifikasjoner, spesielt med vekt på vitenskapelig og utdanningsfaglig kompetanse. Bare ett medlem av bedømmelseskomiteen kan være fra søkerens egen institusjon
- Ett av medlemmene skal komme fra det administrative fakultet, og vedkommende skal også være komitéens leder.
- Komiteen velger en nestleder som leder komiteens arbeid når søkere fra det administrative fakultets institusjon vurderes.
- Minst ett medlem skal være fra et utenlandsk universitet eller forskningsinstitusjon.
- Begge kjønn skal være representert i komitéen.
- Det er ikke anledning til gjenoppnevning av et komitémedlem dersom vedkommende har vært medlem i mer enn 7 år sammenhengende frem til oppnevningstidspunktet.
- Sammensettingen av komitéen kan, dersom det er hensiktsmessig, tas opp i dialog med nasjonalt fagorgan for fagområdet.
- Komiteen kan suppleres med en eller flere med tilleggskompetansen dersom de faste komitémedlemmene anser dette som nødvendig. Disse supplerende komitémedlemmer skal da inngå som fullverdige medlemmer i bedømmelseskomiteen under vurderingen av de søknader hun/han er oppnevnt for.
- Supplerende komitémedlemmer oppnevnes av søkers institusjon/fakultet.
- Ved andre gangs søknad om professoropprykk skal det oppnevnes minst ett nytt supplerende komitémedlem som erstatning for et av de supplerende komitémedlemmer som eventuelt deltok i den første bedømmelsen.
- Komiteen gjøres kjent med generell karriereutvikling i academia og spesifikt om hva som hemmer og fremmer kvinners og minoriteters karriere i academia.
- Komiteen må gjøres kjent med eventuelle egne tilleggskrav til kompetanse institusjonen til søkeren har fastsatt.

Leder av komitéen har ansvar for å lage en arbeidsplan og tidsplan for komitéarbeidet og påse at planene overholdes. Arbeidet i bedømmelseskomiteen skal normalt ikke ta mer enn tre måneder.

3.2 Det administrative fakultet

Det administrative fakultets ansvar og oppgaver:

- I god tid før søknadsfristen påse at komiteen(e) er operativ(e) og foreslå sammensetningen av den/de nasjonal(e) bedømmelseskomite(ene) fakultetet i hht oversikten i kap 2 Komitéstruktur har ansvar for.
- Oversende informasjon om sammensetningen av komiteen, herunder eventuelle endringer som gjøres underveis i oppnevningsperioden, til øvrige fakulteter/institusjoner som ønsker å

- benytte ordningen.
- Dekke eventuelle rene administrasjonskostnader knyttet til aktuell komité.

3.3 Søkers institusjon/fakultet

Opprykk kan bare søkes ved den institusjon eller fakultet der søkeren om professoropprykk er ansatt. Søkers institusjons/fakultets ansvar/oppgaver:

- Etablere sammenfallende søknadsfrist for tilsluttede institusjoner.
 - Bekrefte at opplysningene som er gitt om søkers rolle ved institusjonen, slik som undervisning, [skompetanse](#) [veiledning](#) og ledelseserfaring, er korrekt før den sendes videre til bedømmelseskomiteen.
 - Foreta formell oppnevning av bedømmelseskomiteene som skal behandle søknader fra ansatte ved egen institusjon basert på forslaget fra administrativt fakultet, samt oppnevne eventuelle supplerende medlemmer (jfr ovenfor). Søkers fakultet er ansvarlig for å kontrollere at supplerende medlem er habilt i fht søker.
 - Informere bedømmelseskomiteen om eventuelle egne tilleggskrav til kompetanse som er fastsatt.
 - Være ansvarlig for dokumentflyten og kommunikasjon med bedømmelseskomiteen fra og med oversendelse av søknadene fra ansatte ved egen institusjon, til de respektive komiteene.
 - Ha en administrativ kontaktperson i behandlingsprosessen.
 - Påse at bedømmelsesarbeidet for søknader fra egne ansatte skjer innenfor de avtalte tidsrammer og at komiteens arbeid er effektivt, i tråd med lover og regler og at nødvendig dokumentasjon foreligger.
 - Vurdere om komiteens arbeid er i tråd med gjeldende regelverk og deretter oversende komiteens uttalelse til søker for eventuelle merknader.
 - Oversende ev. merknader fra søker til komiteen for behandling og påse at ev. merknader og komiteens tilsvaer følger saken.
 - Behandle bedømmelsen med ev. merknader og tilsvaer i eget besluttende organ.
 - Sikre at søkers rettigheter blir ivaretatt.
 - Eventuelt oppnevne ny bedømmelseskomite for en enkeltsøknad dersom det anses nødvendig for søkers rettigheter.
 - Betale honorar til eksterne komitémedlemmer i henhold til gjeldende satser.
- Komiteemedlemmer er eksterne når de vurderer kandidater fra andre institusjoner enn der de er ansatt. Komiteemedlemmer er interne når de vurderer kandidater fra egen institusjon.

3.4 Prosedyre ved søknad om opprykk

1. Søknadsfristen skal være felles for alle tilsluttede institusjoner: for tiden 15. september.
2. Søkers institusjon/fakultet har oppnevnt eller oppnevner de faste bedømmelseskomiteene (forutsetning for å være med i ordningen).
3. Søker sender søknad til eget fakultet/institusjon.
4. Søkers institusjon/fakultet foretar en vurdering av formelle krav og verifiserer opplysningene som er gitt om søkers rolle ved institusjonen.
5. Søkers institusjon/fakultet vurderer deretter om en nasjonal komité kan behandle søknaden.
6. Søkers institusjon/fakultet foreslår supplerende komitémedlem(mer) ved ev. henvendelse fra komiteen. Komiteleder har også anledning til å foreslå supplerende komitémedlem(mer). Supplerende medlem(mer) oppnevnes så snart som mulig etter at søknadene er mottatt og meddeles bedømmelseskomiteen og inngår som fullverdig medlem av komiteen.
7. Søkers institusjon/fakultet oversender søknaden til komiteen senest 1 uke etter mottak sammen med informasjon om eventuelle tilleggskrav institusjonen/fakultetet har fastsatt,

- samt hvem som er administrativ kontaktperson for prosessen ved søkers institusjon/fakultet.
8. Total behandlingstid i komitéen skal normalt ikke overstige 3 måneder.
 9. Det skal framgå av bedømmelseskomiteens rapport på hvilket grunnlag og i hvilket fagområde søkeren erklæres kompetent, og om vurderingen er enstemmig eller delt.
 10. Bedømmelseskomiteen sender sin rapport til søkers institusjon/fakultetet som så snart denne er mottatt og kvalitetssikret i hht gjeldende regelverk, sender uttalelsen til søker for ev. merknader. Merknader fra søker skal begrenses til én side. Søkers frist er to uker.
 11. Søkers institusjon/fakultet sender ev. merknader til komiteen for behandling. Komiteen skal deretter gi en tilleggsuttalelse på grunnlag av merknadene.
 12. Søkers institusjon/fakultetet behandler komitéens bedømmelse i det organ som er delegert myndighet i opprykksaker. I henhold til § 3-14 i Universitets- og høyskoleforskriften kan institusjonen gi opprykk dersom vurderingen fra bedømmelseskomiteen er enstemmig.
 13. Søker meddeles organets avgjørelse snarest. Rapporten sendes også til søkers grunnenhet til orientering.

4. Kvalifikasjonsbeskrivelse

For å kvalifisere til opprykk må søkere inneha kompetanse som i omfang og karakter (type, kvalitet, bredde, dybde) er i samsvar med internasjonale standarder for professorater i MNT- området. Kvalifikasjonskravene skal i den grad det er mulig, være lik for alle fagdisipliner innen MNT-fagaktuelle fagområder, men anvendes i den enkelte disiplinære konteksten. For at opprykk skal kunne tilkjennes, må denne kompetansen være utvilsom.

Universitets- og høyskoleforskriften oppgir følgende kvalifikasjonskrav:

«§ 3-7.Professor

For å innfri kvalifikasjonskravene til professor kreves minst:

- a. *doktorgrad innen relevant fagområde, eller kompetanse på tilsvarende nivå dokumentert enten ved vitenskapelig arbeid eller kunstnerisk arbeid av samme omfang og kvalitet,*
- b. *utdanningsfaglig kompetanse jf. § 3-8,*
- c. *norskferdigheter på nivå B2 og*
- d. *vesentlige bidrag til forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid på høyeste nivå, i samsvar med internasjonale eller nasjonale standarder innen fagområdet.»*

Gjennom den nasjonale samordningen for professoropprykk ber UHR-MNT institusjonene om å legge nedenstående kvalifikasjonsbeskrivelsen til grunn for opprykk til professor - i tråd med Universitets- og høyskoleforskriften.

4.1 Kvalifikasjonskrav og helhetlig vurdering

Komiteene skal gjøre en helhetlig vurdering av søkerens kvalifikasjoner slik de er dokumentert i søknaden. Kvalifikasjonskravene for opprykk i MNT-fag følger prinsippene i UHRs veileder for vurdering i akademiske karriereløp (NOR-CAM).³ NOR-CAM er et verktøy for å tilpasse prosesser for vurdering av faglige resultater, kompetanse og erfaring som fanger opp ulike sider ved akademisk virke. Bibliometriske indikatorer bør brukes med varsomhet og suppleres med annen informasjon. Vurderingen av

³ "Veileder for vurdering i akademiske karriereløp, NOR-CAM - en verktøykasse." Universitets- og høyskolerådet (2021) <https://www.uhr.no/f/p1/iab94a5c2-b008-42af-a66a-c81750adb350/nor-cam-en-verktoykasse-enderlig.pdf>

vitenskapelige kvalifikasjoner skal baseres på kvaliteten og originaliteten til det vitenskapelige arbeidet. Publikasjoner vil i de fleste fag være en vesentlig resultatkategori, men i NOR-CAM legges det opp til å inkludere flere typer resultater og kompetanser i tillegg, både knyttet til andre vitenskapelige resultater enn publikasjoner, men også kompetanser knyttet til forskningsprosess. Både dokumentasjon av resultater og kompetanser og søkers refleksjoner rundt egen aktivitet skal vurderes. Dette er eksemplifisert i NOR-CAM-matrisen i Ref. 3. De fleste universiteter og høyskoler har utviklet egne versjoner av NOR-CAM som reflekterer den enkelte institusjons behov og profil. For opprykk til professor på MNT-feltet er de enkelte kvalifikasjonskravene som skal danne grunnlaget for en helhetlig vurdering beskrevet nedenfor. I dokumentasjon og vurdering av disse, kan NOR-CAM-matrisen være til hjelp.

Vitenskapelige og utdanningsfaglige kvalifikasjoner skal tillegges høyere vekt enn kvalifikasjoner innenfor de øvrige kvalifikasjonsområdene som er beskrevet. Hvis søker ikke oppfyller kravene til professornivå innenfor enten det vitenskapelige eller det utdanningsfaglige kvalifikasjonsområdet, kan det ikke kompenseres for ved å være spesielt sterk på det andre av disse to områdene.

Dokumentert evne til endring av retning innenfor eget fag kan være et positivt element, i de tilfeller hvor slik endring er nødvendig og/eller foretrukket for å styrke fagets generelle utvikling.

For å kunne finne en søker utvilsomt kvalifisert til personlig opprykk til professor innenfor det fag vedkommende er ansatt i, stilles følgende krav til kompetanse, kvalifikasjoner og erfaring:

4.1.1 Forskningsresultater

Søkerens vitenskapelige kvalifikasjoner skal være grundig dokumenterte og bli vurdert av komiteen å være på et høyt nivå innen det fagområdet man søker opprykk i. Vurdert i forhold til et internasjonalt nivå for professorat innen det aktuelle fagområde, må søkerens vitenskapelige kompetanse minst være vurdert som gode. Den vitenskapelige produksjonen skal vise dyp forståelse av eget fag, bred og god innsikt i fagområdet, og bred innsikt i tilgrensende områder. Det må videre demonstreres og dokumenteres at søkeren viser uavhengighet i sin forskning. Både allment anerkjente bibliometriske indikatorer, og vitenskapelig kvalitetsnivå i utvalgte arbeider, skal vurderes av komiteen. Den vitenskapelige produksjon fra de siste seks år (fratrasket lovfestede permisjoner) - både kvalitet og omfang – skal tillegges særskilt vekt. Denne produksjonen må sannsynliggjøre fortsatt aktivitet på professornivå. Det bør imidlertid også være mulig å vise til utvikling over tid og tidligere arbeider av spesielt høy kvalitet slik at også en mer langsiktig karriereutvikling mot professorkompetanse er mulig.

Det viktigste elementet i vurderingen av vitenskapelig merittering vil være internasjonale vitenskapelige publikasjoner med fagfellevurdering. Dette kan være tidsskriftartikler, bøker og bokkapitler; i noen tilfeller også andre typer publikasjoner. Vitenskapelige arbeider uten fagfellevurdering, vil normalt ikke bli tillagt vesentlig vekt. I tillegg til publikasjoner skal patenter, innovasjonsarbeid, og dokumentert forskningsarbeid som ligger til grunn for prosesser i næringsliv og forvaltning, tillegges vekt. Vektleggingen av klassisk akademisk kompetanse vs. patenter, innovasjon mm. vil naturlig variere mellom fagområder, men skal være basert på fagspesifikke internasjonale standarder for hva som er kompetansegivende innenfor fagområdet.

4.1.2 Forskningsprosessen

Viktige deler av forskningsprosessen inkluderer:

Vitenskapelig ledererfaring: Søkeren bør kunne vise til gode lederegenskaper, og spesielt ha vist evne til forskningsledelse av høy kvalitet. Det legges vekt på evnen til å initiere og lede forskningsaktivitet.

Generell erfaring innenfor initiering og ledelse av forskningsprosjekter, oppbygging og ledelse av forskningsgrupper, arbeid med å øke kjønnsbalanse og likestillingsperspektiver i forskning og faglig-administrativt arbeid, er også relevant.

Ekstern finansiering: Søkeren bør kunne dokumentere god evne til å tiltrekke seg ekstern finansiering av forskningsprosjekter (dette kravet må ses i lys av tilgjengelig ekstern finansiering innen fagområdet). Deltakelse i fellessøknader skal godskrives, men søkers rolle i slike søknader skal beskrives.

Nettverk og samarbeid: Søkeren bør kunne vise til gode evner til nettverksbygging og samarbeid både nasjonalt og internasjonalt. Dette kan også omfatte deltakelse i konsortier og formelle nettverk med institusjonsforankring, og det bør telle positivt om samarbeidet omfatter både forskning og utdanning.

Internasjonal profil: Søkeren bør dokumentere virksomhet på den internasjonale forskningsarenaen, og at deres forskning har betydning for fagområdet internasjonalt. Dette kan bl.a. avspeiles i internasjonalt forskningssamarbeid, deltakelse og oppdrag i internasjonale vitenskapelige fora, arbeid som sakkyndig for tidsskrifter og institusjoner, og siteringer. Virksomhet på den internasjonale arenaen for utdanningsfaglig kompetanse, fokus på kvalitet og bidrag til «Open Science» og en internasjonal virksomhet som har betydning både for samfunnet, vitenskapen og academia er ønskelig.

4.1.3 Utdanningsfaglige kvalifikasjoner

I følge Universitets- og høyskoleforskriftens § 3-8 skal universiteter og høyskoler fastsette nærmere krav til den utdanningsfaglige kompetansen. *«For [...] professor skal det minimum kreves formell opplæring, kvalitetsutvikling i egen undervisning, veiledning, og vesentlige bidrag til utvikling av utdanningskvalitet. Med utdanningsfaglig kompetanse menes pedagogisk eller didaktisk kompetanse for å fremme læring, blant annet kunnskap og ferdigheter innen utvikling og gjennomføring av undervisning og veiledning på universitets- og høyskolenivå. »*

Krav for å kvalifisere til professoropprykk innen MNT-fag:

- Oppnådd universitetspedagogisk basiskompetanse som definert av søkers institusjon ved ansettelsestidspunktet.
- Tilleggskrav som beskrevet i disse retningslinjene.

Universitetspedagogisk basiskompetanse vil normalt omfatte opparbeidelse av følgende ferdigheter:

- grunnleggende ferdigheter innen planlegging, gjennomføring, evaluering og utvikling av undervisning og veiledning, herunder digitale ferdigheter
- kunne reflektere over egen rolle samt diskutere og begrunne egne valg i planlegging, gjennomføring og utvikling av undervisning og veiledning
- kunne forankre sin universitetspedagogiske kompetanse i SoTL-kriteriene:⁴
 - fokus på studentenes læring
 - en klar utvikling over tid
 - en forskende tilnærming
 - en kollegial holdning og praksis

Tilleggskrav for professoropprykk:

- Omfattende og bred erfaring med akademisk veiledning/oppfølging på høyere nivå. Normalt bør søkeren ha vært aktiv og de facto veileder for minst to ph.d.-kandidater fram tom. fullført doktorgrad, men unntak kan gis ved omfattende akademisk oppfølging/veiledning på postdoktor- eller masternivå. Veiledning på ph.d.-nivå kan også inngå i vurderingsgrunnlaget selv om kandidaten ennå ikke har fullført doktorgrad. Dersom søker angir å være de facto veileder uten å være formell hovedveileder, må dette dokumenteres.
- Et bredt spekter av ferdigheter innen planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning.

⁴ Scholarship of Teaching and Learning <https://issotl.com/grand-challenges-for-sotl/>

- Et bredt spekter av ferdigheter innen systematisk utviklingsarbeid knyttet til undervisning og veiledning.
- Innsats, ledelse og samarbeid i eget fagmiljø knyttet til arbeid med utdanningskvalitet.

For ansatte ved universitetsmuseene kan museumsfaglig kompetanse erstatte de utdanningsfaglige tilleggskravene til professor ved ansettelse og opprykk.

Søkerens utdanningsfaglige kvalifikasjoner skal være grundig dokumentert gjennom en egen beskrivelse av søkers pedagogiske utvikling *etter* oppnådd basiskompetanse og bli vurdert av komiteen å oppfylle forskriftens krav slik de gjennom disse retningslinjene konkretiseres for MNT-området nasjonalt.

4.1.4 Samspill med samfunnet, formidling og innovasjon

Søkere bør ha erfaring med formidling av vitenskapelige problemstillinger og resultater til fora utenfor academia. Relevant kompetanse kan være formidling til allmennpublikum gjennom populærvitenskapelig virke (publikasjoner, foredrag, blogg, sosiale media, med mer) og formidling via allmennmedia (TV, radio, aviser, tidsskrifter), og formidling til brukere innenfor offentlig forvaltning og næringsliv. Patenter, innovasjonsarbeid, og dokumentert forskningsarbeid som ligger til grunn for prosesser i næringsliv og forvaltning skal telles positivt som beskrevet i 4.1.1.

4.1.5 Ledelse og verv

Søkere bør ha erfaring fra administrativt eller fagstrategisk arbeid i academia, for eksempel deltakelse i og/eller ledelse av enheter, styrer og komitéer ved universitetene eller andre kunnskapsinstitusjoner.

4.2 Fagavgrensning

Ifølge Universitets- og høyskoleforskriftens § 3-13 kan søker kun vurderes *«innenfor fagområdet der søkeren er ansatt.»*. I dette ligger ikke at søkerne kun skal vurderes *i forhold til temaet nevnt i den opprinnelige stillingsomtalen*. En slik streng tolkning vil kunne bidra til uheldig konservering av fagområde, og manglende faglig utvikling. Som nevnt over bør dokumentert evne til endring av retning innenfor egen disiplin/eget fag tvert imot kunne telle positivt, i tilfeller hvor slik endring er faglig relevant. Dersom søkerens kompetanseprofil for mulig opprykk av søkerens institusjon vurderes til å ligge innenfor den faglige profilen til den faglige enhet søkeren er ansatt, så bør dette derfor være tilstrekkelig for at søkeren skal kunne bli vurdert på sine premisser.